

T 158444

การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วย บริการผู้ป่วย รายได้ และการคืนทุนของผู้ป่วยชาวไทย และชาวต่างชาติ โรงพยาบาลอู่เมียง จังหวัด ดาก ในมุมมองของผู้ให้บริการ โดยทำการศึกษาข้อมูลย้อนหลัง ในปีงบประมาณ 2546 เก็บข้อมูล โดยใช้แบบบันทึกต้นทุนค่าแรง ต้นทุนค่าวัสดุ และต้นทุนค่าลงทุน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ในปีงบประมาณ 2546 โรงพยาบาลอู่เมียงมีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 35,324,830.90 บาท โดยมีสัดส่วนต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุน เท่ากับ 2.05 : 1.38 : 1 ต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยนอก เฉลี่ยเท่ากับ 366.43 บาทต่อครั้ง โดยจำแนกเป็น ต้นทุน ต่อหน่วยผู้ป่วยนอกทั่วไป ต้นทุนต่อหน่วยงานส่งเสริมสุขภาพ และต้นทุนต่อหน่วยงานทันตกรรม เท่ากับ 318.49, 571.31 และ 742.18 บาทต่อครั้ง ตามลำดับ ต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยใน เฉลี่ย เท่ากับ 5,371.52 บาทต่อราย หรือ 1,477.74 บาทต่อวันนอน โดยมีต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยใน ทั่วไป เท่ากับ 5,087.34 บาทต่อราย หรือ 1,423.53 บาทต่อวันนอน และต้นทุนต่อหน่วยบริการ งานแม่และเด็ก เท่ากับ 6,595.51 บาทต่อราย หรือ 1,691.81บาทต่อวันนอน

T158444

เมื่อจำแนกข้อมูลของผู้ป่วยชาวไทย และชาวต่างชาติ พบว่า ผู้ป่วยชาวไทยมีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 20,675,765.28 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยนอกเฉลี่ยเท่ากับ 363.36 บาทต่อครั้ง โดยมีต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยนอกทั่วไป ต้นทุนต่อหน่วยงานส่งเสริมสุขภาพ และต้นทุนต่อหน่วยงานทันตกรรม เท่ากับ 309.84, 574.05 และ 741.99 บาทต่อครั้งตามลำดับ ต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยใน เฉลี่ยเท่ากับ 5,305.72 บาทต่อราย หรือ 1,504.05 บาทต่อวันนอน โดยมีต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยในทั่วไป เท่ากับ 5,075.12 บาทต่อราย หรือ 1,463.79 บาทต่อวันนอน และต้นทุนต่อหน่วยบริการของงานแม่และเด็ก เท่ากับ 6,291.86 บาทต่อราย หรือ 1,661.69 บาทต่อวันนอน ส่วนผู้ป่วยชาวต่างชาติมีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 14,649,065.62 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยนอก เฉลี่ยเท่ากับ 376.38 บาทต่อครั้ง โดยมีต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยนอกทั่วไป ต้นทุนต่อหน่วยงานส่งเสริมสุขภาพ และต้นทุนต่อหน่วยงานทันตกรรม เท่ากับ 345.89, 566.98 และ 745.10 บาทต่อครั้งตามลำดับ ต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยใน เฉลี่ยเท่ากับ 5,436.24 บาทต่อราย หรือ 1,386.29 บาทต่อวันนอน โดยมีต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยในทั่วไป เท่ากับ 5,099.32 บาทต่อราย หรือ 1,386.29 บาทต่อวันนอนและหน่วยงานแม่และเด็ก เท่ากับ 6,897.63 บาทต่อราย หรือ 1,720.11 บาทต่อวันนอน

ในช่วงเวลาเดียวกัน โรงพยาบาลอุ้มผางมีรายได้สุทธิทั้งสิ้น 30,041,793.83 บาทจากรายได้ที่เรียกเก็บทั้งหมด 35,488,950.00 บาท การคืนทุนของต้นทุนทั้งหมดจากรายได้ที่เรียกเก็บและรายได้สุทธิ เท่ากับ ร้อยละ 100.46 และ 85.04 ตามลำดับ โดยผู้ป่วยชาวไทยมีรายได้สุทธิทั้งสิ้น 28,925,803.59 บาทจากรายได้ที่เรียกเก็บทั้งหมด 19,088,534.00 บาท การคืนทุนของต้นทุนทั้งหมดจากรายได้ที่เรียกเก็บและรายได้สุทธิ เท่ากับ ร้อยละ 92.32 และ 139.90 ตามลำดับ ส่วนผู้ป่วยชาวต่างชาติมีรายได้สุทธิเพียง 1,115,990.24 บาทจากรายได้ที่เรียกเก็บทั้งหมด 16,400,416.00 บาท และมีการคืนทุนของต้นทุนทั้งหมดจากรายได้ที่เรียกเก็บและรายได้สุทธิ เท่ากับ ร้อยละ 111.96 และ 7.62 ตามลำดับ

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนต่อหน่วยบริการของผู้ป่วยชาวไทยและชาวต่างชาติแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ส่วนรายได้สุทธิ และการคืนทุนของรายได้สุทธิของผู้ป่วยชาวไทยจะสูงกว่าผู้ป่วยชาวต่างชาติมาก เนื่องจากโรงพยาบาลได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าสำหรับผู้ป่วยชาวไทย สำหรับผู้ป่วยชาวต่างชาติ โรงพยาบาลมีภาวะขาดทุนในการให้บริการ จึงต้องนำรายได้ส่วนที่ได้รับจากผู้ป่วยชาวไทยไปชดเชยรายจ่ายเพื่อผู้ป่วยชาวต่างชาติ ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดนโยบายในการให้บริการผู้ป่วยชาวต่างชาติของโรงพยาบาลอุ้มผางต่อไป

ABSTRACT

TE 158444

The objective of this descriptive study was to study unit cost of services, revenue and cost recovery of Thai and immigrant patients at Umphang Hospital, Tak Province as provider's perspective. Retrospective study was designed to collect data in the fiscal year of 2003. The data were collected by using the data recording forms for labour cost, material cost, and capital cost, and were analyzed by using descriptive statistics.

The results showed that, in fiscal year 2003, the full cost of Umphang Hospital was 35,324,830.90 bahts. The ratio of labour cost : material cost : capital cost was 2.05 : 1.38 : 1. The average unit cost of the outpatient department was 366.43 bahts per visit. This average cost came from the costs per visit of three divisions, the general outpatient, health promotion, and dental divisions, which were 318.49, 571.31 and 742.18 bahts, respectively. The average unit cost of in-patient department was 5,371.52 bahts per case or 1,477.74 bahts per admission day. These numbers were the averages of the unit cost of the general in-patient division that was 5,087.34 bahts per case or 1,423.53 bahts per admission day and the unit cost of the maternal and child division that was 6,595.51 bahts per case or 1,691.81 bahts per admission day.

The data were divided into two categories, Thai and immigrant patients. The full cost of the Thai patients was 20,675,765.28 bahts. The average unit cost of the outpatient department was 363.36 bahts per visit. This average cost also came from the three divisions, the general outpatient, health promotion, and dental divisions, which had the costs per visit 309.84, 574.05 and 741.99 bahts, respectively. The average unit cost of the in-patient department was 5,305.72 bahts per case or 1,504.05 bahts per admission day. The unit cost of the general in-patient division was 5,075.12 bahts per case or 1,463.79 bahts per admission day and the unit cost of the maternal and child division was 6,291.86 bahts per case or 1,661.69 bahts per admission day. The full cost of the immigrant patients was 14,649,065.62 bahts. The average unit cost of the outpatient department was 376.38 bahts per visit. The unit costs of the general outpatient, health promotion, and dental divisions were 345.89, 566.98 and 745.10 bahts per visit, respectively. The average unit cost of the in-patient department was 5,436.24 bahts per case or 1,453.34 bahts per admission day. The unit cost of the general in-patient division was 5,099.32 bahts per case or 1,386.29 bahts per admission day and that of the maternal and child division was 6,897.63 bahts per case or 1,720.11 bahts per admission day.

While the net revenue of Umphang Hospital was 30,041,793.83 bahts, the accrual revenue was 35,488,950.00 bahts. The full cost recoveries of the accrual and net revenues were 100.46% and 85.05%, respectively. For the Thai patients, the net and accrual revenues were 28,925,803.59 and 19,088,534.00 bahts, respectively. The full cost recovery of the accrual revenue of the Thai patients was 92.23% and that of the net revenue was 139.77%. For the immigrant patients, the net revenue was 1,115,990.24 bahts while the accrual revenue was 16,400,416.00 bahts. The full cost recoveries of the accrual and net revenues were 112.11% and 7.63%, respectively.

The results of this study showed that there was a small difference between the unit costs of the Thai and immigrant patients. However, the Thai patients provided more net revenue and cost recovery than the immigrant patients due to the national budget from the Thailand's universal health coverage policy. The hospital had to take the revenues from the Thai patients to cover the revenue losses from the immigrant patients. The results from this study should be useful as principal data for decision making on the policy for the immigrant patients' services of Umphang Hospital.